

Poštovanje je nekada bilo temelj borilačkih vještina

Neka se svatko od nas zapita je li učinio sve što je mogao da bezbrižno prepusti budući razvoj borilačkih vještina mladima? Zapravo, je li to učinio na ispravan način? Možemo li biti sigurni da nekadašnja nepokolebljiva volja i upornost u radu, skromnost i poštovanje prema drugima neće zauvijek nestati iz borilačkih vještina?

Pripremio:
**David "Sensei"
Stainko,**
prof. kineziologije

LJUDSKI ŽIVOT ima svoj početak i kraj. Dok jedna osoba polako dolazi do svoga kraja te postepeno odlazi iz zajednice onih koji se bave borilačkim vještinama, neka druga osoba tek započinje otkrivati tajne borilačkih vještina.

Prema "generacijskoj teoriji" znanstvenika, povijest čovječanstva se može opisati u generacijskim ciklusima. Svaki od njih traje oko 20 godina te ima svoje posebnosti. Konkretnije rečeno, ljudi rođeni u istom razdoblju razvijaju slične osobnosti, političke i kulturne preferencije, a uz to, obilježavaju ih i isti događaji te ih tako zajednički "ukalupljuju". Slično je i s osobama koje se bave borilačkim vještinama. Svaka generacija praktikanata borilačkih vještina ima neke svoje zajedničke osobine, nešto drugačije, nešto što ih izdvaja od prijašnjih generacija.

Nažalost, samo u nekoliko godina zauvijek su nas napustili mnogi instruktori, treneri, sportaši, majstori i učitelji borilačkih vještina. Njihova ostavština budućim generacijama praktikanata borilačkih vještina je ogromna. Iza sebe su u naslijeđe budućim generacijama ostavili mnoga korisna znanja. Mnogi povijesni događaji, razna politička i društvena zbivanja

u kojima su sudjelovali različiti majstori borilačkih vještina imali su utjecaj na razvoj mnogih borilačkih vještina.

Kineska trijada

Možemo istaknuti tako utjecaj hrama Shaolin, koji je zbog svog djelovanja nekoliko puta bio razaran. Spomenimo i mnogobrojne zabrane vježbanja pojedinih borilačkih vještina koje su se dešavale u Kini, Japanu, Indiji, ali i u Europi, Brazilu, Americi, Rusiji kao i u nekim drugim zemljama svijeta. Možemo kazati da je mnogo toga utjecalo na razvoj borilačkih vještina u svijetu. Danas mnogi zaboravljaju kakav su utjecaj na povijesni razvoj borilačkih vještina imale pojedine organizacije, određeni politički događaji kao i neki istaknuti majstori borilačkih vještina. Mnogi danas zaboravljaju koliki je utjecaj na širenje kineskih borilačkih vještina imalo udruženje zvano Kineska trijada koja je nastala u vrijeme neposredno poslije razaranja hrama Shaolin. Čitavo vrijeme svog postojanja organizacija se direktno ili indirektno uplitala u rad mnogih kineskih majstora borilačkih vještina, kako onih u Kini tako i u Europi, Americi, kao i u drugim zemljama gdje su živjeli Kinezi.

Slično je bilo i u Japanu gdje je uz ogroman utjecaj samuraja (bushido kodeks), svoj skriveni utjecaj imala i poznata kriminalna organizacija naziva Yakuza. Organizacija se na tajnovit način stoljećima uplitala u razvoj pojedinih borilačkih vještina u Japanu (npr. kendo, ken jutsu, ju jutsu, pa i judo i karate). Organizacija Yakuza potječe još iz vremena razdoblja Eda (od 1608. – 1868. godine), a njihovo ime potječe iz igre kockama naziva Oicho-Kabu. U pojedinim gradovima pod njihovim direktnim ili indirektnim utjecajem bili su mnogi japanski majstori borilačkih vještina. Njihov utjecaj na pojedine instruktore borilačkih vještina bio je vidljiv čak i u japanskoj vojsci i policiji.

Na ratovni put borilačkih vještina utjecali su i mnogobrojni ratovi. Najviše Prvi i Drugi svjetski rat, ali i korejski, vijetnamski kao i mnogi drugi. Neposredno po završetku tih ratova mnogi majstori borilačkih vještina su često odlazili iz ratom zahvaćenih područja na neka druga, za njih sigurnija područja, gdje su prenosili svoja znanja iz borilačkih vještina. Na taj su način pojedine borilačke vještine iz matičnih zemalja stigle u nove zemlje.

Tako se je judo i ju jitsu već oko 1900. godine počeo naglo širiti Europom i Amerikom. Mnogo je različitih majstora borilačkih vještina prenijelo svoja znanja stanovništvu u zemljama u kojima su putovali ili se nastanili, a oni su ih kasnije opet prenijeli na mlađe generacije koje su ta stečena znanja često nadopunjavali,

Neke od većih promjena u borilačkim vještinama dogodile su se neposredno poslije Drugog svjetskog rata

pa i mijenjali. Na takav način su nastali mnogi novi, nazovimo ih "moderni" stilovi borilačkih vještina. Mlađe generacije su uvijek pod utjecajem svog vremena, iz želje da ih prilagode svojim potrebama, djelomično ili u potpunosti mijenjale neke tehnike iz pojedinih borilačkih vještina.

U kojem smjeru idu borilačke vještine?

Nekad su te promjene bile nužne, iako u mnogim slučajevima to i nije bilo potrebno činiti. Zbog toga su nažalost zaboravljene u svom izvornom obliku neke tehnike iz borilačkih vještina. Pojedine tehnike koje su u nekom dužem periodu bile "zanemarene" kasnije bi bile gotovo potpuno zaboravljene. Svaka nova generacija učinila je neke veće ili manje preinake u mnogim borilačkim vještinama. Upravo radi toga često imamo priliku čuti od nekih starijih majstora borilačkih vještina riječi zabrinutosti, neodobravanja pa i žaljenja za time što čine mlađe generacije. Često si postavljaju pitanje u kojem smjeru idu borilačke vještine? Postavljaju si pitanje jesu li današnje mlađe generacije koje su pod velikim utjecajem interneta i društvenih mreža uopće sposobne sačuvati izvorna znanja i tehnike iz mnogih borilačkih vještina.

Među mnogim starijim majstorima - instruktorima postoji zabrinutost za daljnji razvoj borilačkih vještina. Postavlja se pitanje je li njihova zabrinutost opravdana, ili je ipak pretjerana. Što ih najviše brine? Čemu se čude i što je to što ne odobravaju mlađim generacijama? Zbog čega misle da borilačke vještine danas idu u krivom smjeru, i zašto misle da

današnje mlađe generacije uništavaju tekovine prijašnjih generacija? Navedimo neka od najčešćih pritužbi starije generacije na promijene u borilačkim vještinama i sportovima koje su učinile današnje mlađe generacije.

Poletna generacija entuzijasta i zaljubljenika u borilačke vještine

Neke od većih promjena u borilačkim vještinama dogodile su se neposredno poslije Drugog svjetskog rata. Ipak, nas zanimaju promjene koje su nastale u zadnjih 50 godina a koje su započele s ekspanzijom prikazivanja azijskih filmova s tematikom iz borilačkih vještina. Najviše takvih filmova pristiglo je iz Hong Konga, a oni su bili i najpopularniji. Mnoge starije generacije majstora borilačkih vještina gledali su iste filmove i odrastali uz njih. Na njih je najviše utjecaja imao poznati majstor i glumac Bruce Lee.

Od sredine 60-ih godina do sredine 80-ih godina prošlog stoljeća borilačke vještine su doživjele svoj najveći razvoj i stekle najveću popularnost kao nikada prije u povijesti. U tim je vremenima stasala izuzetno poletna generacija entuzijasta i zaljubljenika u borilačke vještine. Nikada se kasnije više nije tako strastveno i s takvom ozbiljnošću i predanošću pristupalo borilačkim vještinama kao u tim vremenima. Ekspanzija mnogobrojnih borilačkih vještina bila je na svom vrhuncu. Pitanje je hoće li se ikada više u povijesti pojaviti neka mlađa generacija koja će biti toliko strastveno fascinirana i u potpunosti predana vježbanju i izučavanju borilačkih vještina kao tadašnja.

To je bilo vrijeme velike ekspanzije raznih filmova, magazina i knjiga s tematikom o borilačkim vještinama. Tadašnja oprema je za današnje standarde bila siromašna a mnogi praktikanti onog vremena bi za današnje standarde izgledali smiješno. Ipak, nikakve ozljede i nikakav napor nije mogao spriječiti tu generaciju da prekine s vježbanjem. Volja i entuzijazam u to je vrijeme bila ogromna. Današnje mlađe generacije takvo razdoblje vježbanja nazivaju stara škola. Pa ako je to u današnje vrijeme "stara" škola, znači da je za njih to danas i "stara" generacija. Ne treba se onda pretjerano čuditi što neki današnji majstori koji dolaze iz "stare" škole ne razumiju ovu mlađu generaciju.

Mnogo toga što danas čine mlađe generacije njima je neshvatljivo. Ponekad im se čude, ponekad

podsmjehuju i pitaju se što se to događa s borilačkim vještinama. Pitaju se otkad su neke japanske borilačke vještine postale isključivo sport. Gdje su nestale izvorne borilačke vještine, gdje je nestalo umijeće, čude se i govore kako to više nisu borilačke vještine, već običan sport. Čude se što danas karatisti nose rukavice u sportskoj borbi. Je li to uopće karate (prazna šaka) ili neka vrsta kick boxinga koju nazivaju point karate. Malo koga danas zanimaju razni stilovi karatea, kad u sportu to nema neke važnosti. Sportska karate tehnika koristi nožne udarce iz savatea, a udarce rukama kao u kick boxingu.

Tko još priča o bushido kodeksu samuraja?

Sportske borbe u kojima suci dodjeljuju pobjedu onim natjecateljima za koje je bilo vidljivo da su lošiji. Takvi natjecatelji kasnije postaju šampioni i osvajaju olimpijska odličja. Mnogi misle kako je između stare i mlađe generacije osnovna razlika u tome jer stariji preferiraju više tradicionalne, a mlađi moderne stilove borilačkih vještina. No postavlja se pitanje, koji su to u današnje vrijeme

tradicionalni stilovi kada su svugdje vidljive velike promjene. Uostalom, tko još priča o bushido kodeksu samuraja? Taj kodeks danas ni u Japanu više ne egzistira među majstorima borilačkih vještina (možda ga se povremeno sjete instruktori u japanskoj vojsci). Mnogi iz starije generacije se pitaju je li zauvijek nestao onaj pobjedonosni i nesalomljivi duh u borilačkim vještinama.

Mnogi iz "stare" škole, pitaju se od kada je judo postao samo isključivo "sport", gdje je nestala borilačka vještina. I kakav je to judo sport kada su mnoge tehnike juda u potpunosti izbačene pa ih na treninzima više nitko niti ne vježba jer po mišljenju sportaša to i nema smisla. Pitaju se i zašto suci u hrvanju i amaterskom boksu učestalo rade iste pogreške zbog kojih smo svjedoci očiglednom namještanju borbi. Pitaju se i tko još danas boks naziva - plemenitom vještinom. Sport, sve je sport, a gdje su nestale borilačke vještine? Pitaju se vježba li još netko danas kate radi želje za usavršavanjem. Mnoge današnje, nazovimo ih "moderne" kate, uopće nemaju osnovnu bunkai tehniku. Malo je onih koji u današnje vrijeme još vježbaju kate

isključivo zbog usavršavanja a bez želje za osvajanjem trofeja.

Mnogi stariji majstori čude se današnjim mlađim generacijama praktikanata borilačkih vještina na koji način oni pristupaju vježbanju s oružjem. Nekada se vježbanju s oružjem pristupalo mnogo ozbiljnije s punim poštovanjem prema određenom oružju. Današnje mlađe generacije pristupaju oružju kao da je ono igračka. Bacaju štap (moderni bo?) u zrak, vrteći ga što mogu brže oko svog tijela izvodeći razne kako oni to zovu - trikove. Zar u borilačkim vještinama postoje tehnike s oružjem koje se mogu nazvati - trikovi? Vrte i bacaju katanu u zrak, vrte kamu oko prsta bacajući je i hvatajući iz ruke u ruku. Neke cirkuske vještine. Izvode kate sa štapom koje podsjećaju na vježbe mažoretkinja. Starije generacije čude se tomu i pitaju se "zar je to ko-budo", pa mi ga tako nismo učili.

Umjetnički nastup

Danas je mlađim generacijama kod izvođenja kata bitno da pokažu svoje akrobatske i gimnastičke sposobnosti, uz mnogo nepotrebnog vrištanja. I sve to u želji da se njihova izvedba sviđi

Mrežna rješenja u video nadzoru, kontroli pristupa, interkomu i audio sustavima

Za pametniji i **sigurniji** svijet

sucima, koji u današnje vrijeme više ocjenjuju kod izvođača njegov "umjetnički" nastup, a ne ispravno izvođenje kate. Danas se kata tretira kao plesno-akrobatska točka, a ne kao kata iz pojedine borilačke vještine. Uostalom, mnoge od tih kako ih sami nazivaju "kreativnih" kata ti mladi sportaši sami osmisle, čineći to poput - plesne koreografije. Nekada su kate kreirali vrhunski stari majstori borilačkih vještina, a danas to čine sami sportaši i nitko se zbog toga puno ne uzbuđuje. Publika navija za svoje favorite, suci proglašavaju pobjednika i svi su zadovoljni natjecanjem. Stariji majstori se gledajući ta natjecanja pitaju: Pa kakve to veze ima s borilačkim vještinama?

"Na mladima svijet ostaje", rečenica koju smo nebrojeno puta čuli znači i da borilačke vještine ostaju na brigu mlađim generacijama. Možemo se nadati da su starije generacije ispunile svoj zadatak odgojivši i izučivši zrele mlade ljude koji će uskoro pokazati ono što su godinama učili, slušali, gledali, vježbali. Neki se ipak pitaju: "Što ako su ovi stariji napravili propust? Što ako ipak nisu ispunili svoj

zadatak? Oni su ti koji su trebali pripremiti svijet borilačkih vještina kako bi ga jednoga dana bez prevelike zabrinutosti mogli prepustiti svojim potomcima". Mnogi stariji majstori s brigom pitaju: "Što će se u budućnosti desiti s borilačkim vještinama? Hoće li se mlađe generacije uglavnom baviti samo MMA (UFC) sportom, zbog zarade i zbog slave". Pitaju se gdje je nestalo poznato poštovanje koje se je generacijama iskazivalo prema protivniku. Poštovanje je nekada bilo temelj borilačkih vještina.

Previše titula

No ne treba ni mlade učestalo samo kriviti za sve ono što je loše u borilačkim vještinama, kao niti tražiti krivca isključivo u njima. Većina njih sigurna je kako daju najbolje od sebe, ali ponekad to najbolje nije dovoljno. Ne u smislu da mogu još bolje, nego da su možda svoje snage utrošili na krivi način. Također, i mladi su ponekad zbunjeni s nekim postupcima pojedinih instruktora starije generacije. Zbunjuju ih razne titule koje neki stariji instruktori sebi pripisuju. Na primjer, prije su ti "instruktori" za njih bili majstori - Master, pa su onda postali Chief Master, pa Grand Master, a sada su ti isti postali Supreme Grand Master. Očito je da danas neki koriste previše čudnih i nepotrebnih titula. Pitamo se gdje su nestale titule

poput; sensei, sifu, guru, suseung nim, O sensei, sihan itd..

Neka se svatko od nas zapita je li učinio sve što je mogao da bezbrižno prepusti buduću razvoj borilačkih vještina mladima? Zapravo, je li to učinio na ispravan način? Možemo li biti sigurni da nekadašnja nepokolebljiva volja i upornost u radu, skromnost i poštovanje prema drugima neće zauvijek nestati iz borilačkih vještina. Zapitajmo se, neće li mladi te vrline zamijeniti - željom za slavom, za moći, za novcem. Borilačke vještine su opstale toliko dugo, pa će valjda opstati i kada nas više neće biti. Neke buduće generacije će suditi naša djela. Treba se potruditi da mlađim generacijama ostavimo u nasljeđe za njih vrijedna i korisna znanja iz borilačkih vještina jer u tom slučaju možemo bez veće zabrinutosti za budućnost prepustiti mlađim generacijama daljnji razvoj borilačkih vještina.

Uostalom, ako smo na ispravan način mladima ostavili znanja, oni će nas se sjećati po našim djelima. Zato ne treba brinuti za buduću razvoj borilačkih vještina, već treba imati vjeru u mlađe generacije. Ipak, starije i iskusnije generacije trebaju čitavo vrijeme ukazivati mlađim generacijama na njihove propuste čineći to osobnim primjerom i svakako na ispravan način - mudrošću. ■

Securitas